

OBILNINY

Pšenica letná

Kukurica siata

Jačmeň siaty

Ovos siaty

Ryža siata

Raž siata

Pšenica letná

Triticum aestivum

Využitie pšenice:

- najdôležitejšia chlebová obilnina

Potravinárske účely

Kŕmne účely
nižší obsah lepku

Použitie
pšenice tvrdej

Význam:

- je ľahko stráviteľná,
- plody sa používajú na prípravu múky, krupice a kaše,
- pripravujú sa z nej aj koláče a pečivo,

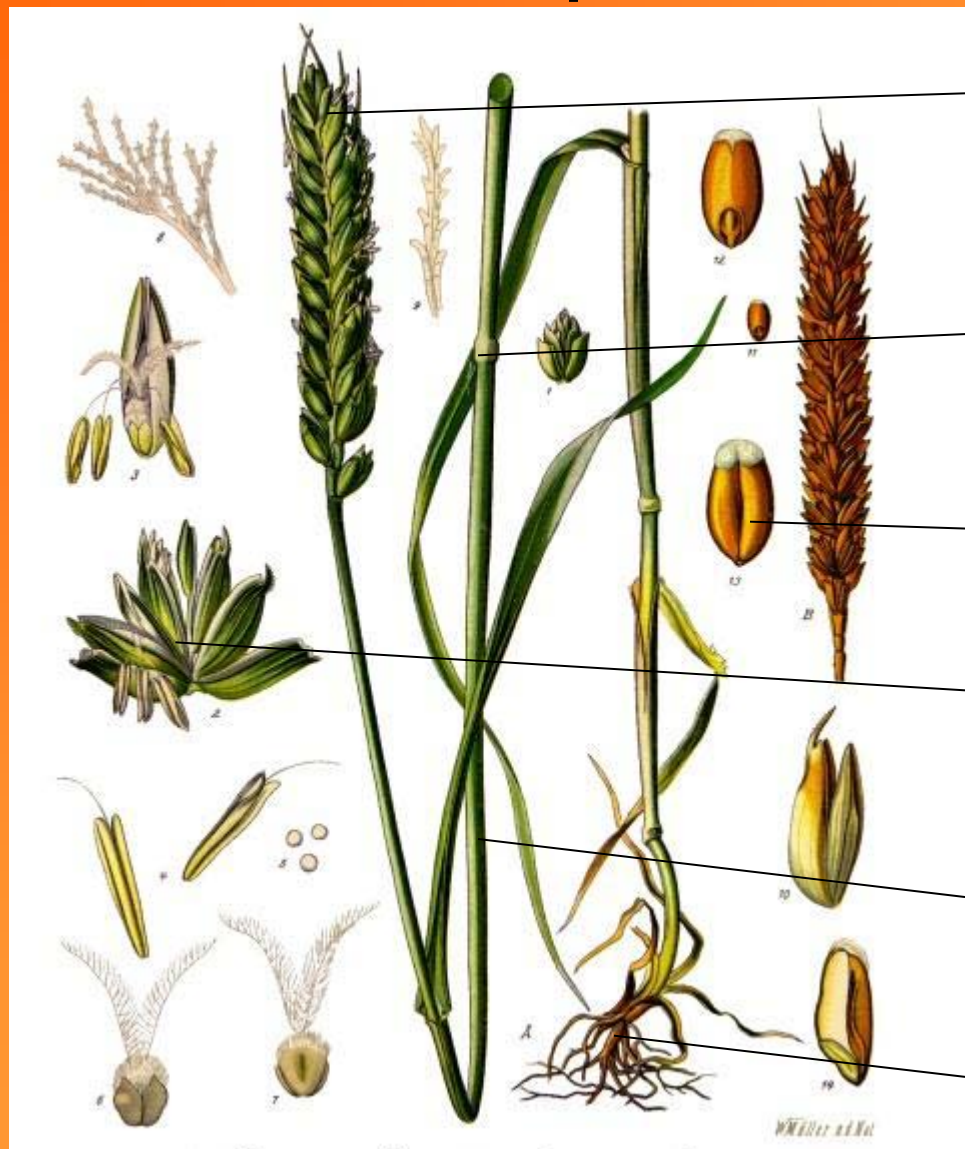
- výrobky z pšenice obsahujú veľký obsah škrobu, bielkovín a nízky obsah tukov.

Liečivé účinky:

- pri poruchách tráviaceho traktu,
- dýchacích ústrojov,
- reume.

Stavba tela pšenice

klas

kolienko stebla

zrno

klások

článok stebla

zvážkovitá
koreňová sústava

Jačmeň siaty

Hordeum vulgare

Význam jačmeňa: významnou priemyselnou plodinou

Potravinárske účely

Sladový kvet

Pivovarské mláto

Jačmeň je náramne bohatý na:

- škrob,**
- bielkoviny,**
- cukry,**
- vitamíny,**
- minerálne látky.**

Liečivé účinky:

- **znižuje hladinu cholesterolu v krvi,**
- **podporuje tvorbu buniek,**
- **upokojuje.**

Stavba tela jačmeňa

článok stebla

list

klas

kolienko stebla

klások

koreňová sústava

Raž siata

Secale cereale

Význam pestovania raže:

- zdravší

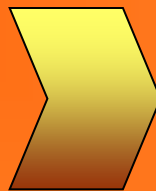
- je našou druhou chlebovou obilninou
- ražný chlieb je aromatickejší, chutnejší, výživnejší a dlhšie ostáva vláčnejší, je však o niečo ťažšie stráviteľný

Celozrnné pečivo je bohatšie o:

- vitamíny,
- minerálne látky,
- stopové prvky.

d'alšie využitie:

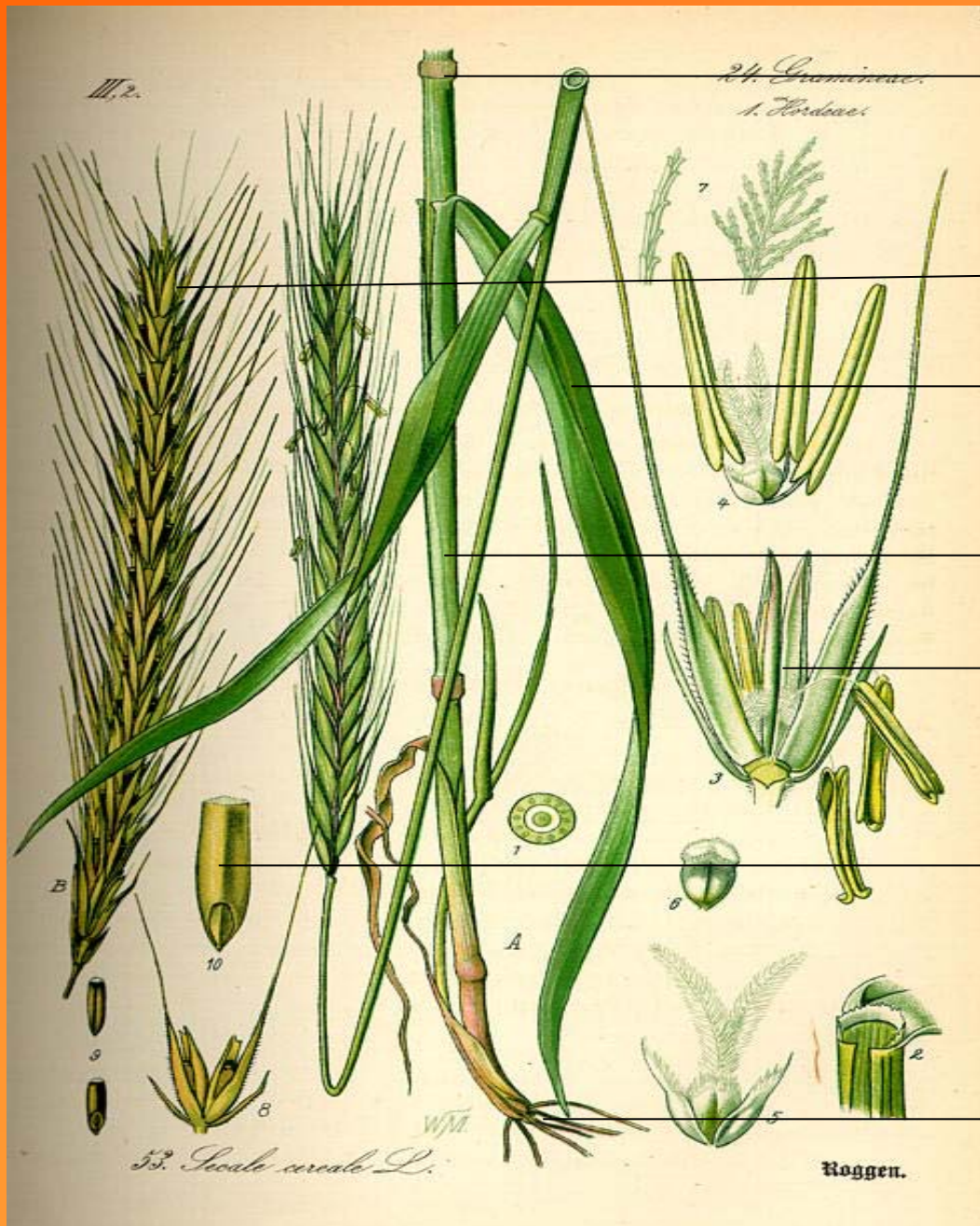
Liečivé účinky:

- znižuje hladinu cholesterolu,
- pomáha pri hnačke,
- znižuje príznaky zlatej žily.

Stavba tela raže

kolienko stebla

klas

list

článok stebla

klások

zrno

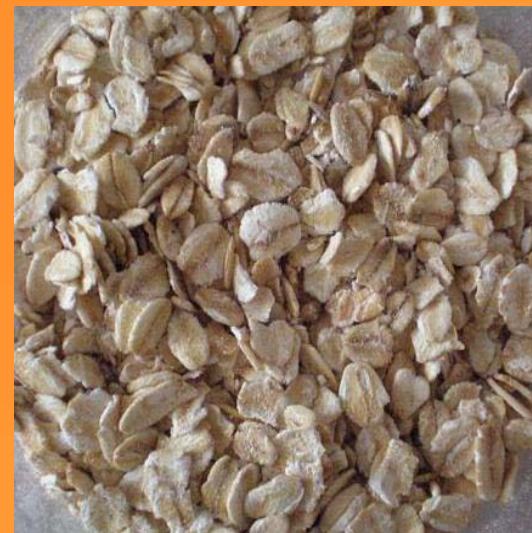
koreňová
sústava

Ovos siaty
Avena sativa

Význam pestovania ovsa:

Potravinárske účely

Liečivé účinky:

- znižuje málokrvnosť,
- regeneruje nervovú sústavu,
- účinný proti nervozite, depresii,
- upokojuje žalúdok a črevá,
- znižuje hladinu cholesterolu,
- jedlá posilňujú imunitný systém.

Stavba tela ovsa:

metlina

kolienko stebla

článok stebla

zrno

jednoduchý list

koreňová
sústava

Kukurica siata

Zea mays

Význam pestovania kukurice siatej:

- významná krmná plodina:

zelené krmenie, siláž, zrno

- poskytuje suroviny pre rôzne druhy priemyslu:

potravinársky,
škrobárenský,
farmaceutický,
kvasný

- zrno obsahuje:

71% škrobu, 10- 12% bielkovín a 4- 5% tuku

Potravinárske využitie:

Liečivé účinky:

- má vysoký obsah škrobu a bielkovín, preto čaj osviežuje a ochladzuje,
- chráni telo pred chorobami,
- znižuje cholesterol,
- vyrábajú sa lieky na bolesti chrbtice,
- využíva sa aj na chudnutie.

Stavba tela kukurice siatej:

metlina

steblo

klas

list

zrno

koreňová sústava

Ryža siata

Oryza sativa

Pestovanie ryže:

90% ryže sa dopestuje v Ázii.

Druhy:

- lúpaná, leštená,
- hnedá, neleštená,

Najčastejšie jedlá z ryže:

Liečivé účinky:

- zásobuje organizmus sacharidmi,
- zužitkuje sa najrýchlejšie,
- znižuje cholesterol,
- neobsahuje lepok.

Pracovný list

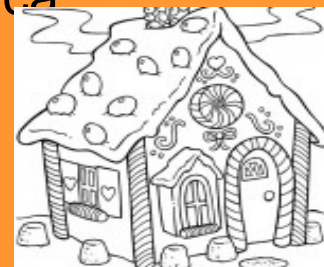
**Zdravo žijem, zdravo jem,
všetkým Vám to rozpoviem.**

Čo sem nepatrí?

Ovos Ryža Jablko Pšenica Mrkva Raž Kukurica
Jačmeň

Z ktorej obilniny bola upečená medovníková chalúpka?

.....
Spoj čiarou správnu obilninu s výrobkom:

Pšenica letná	Rizoto
Raž siata	Tmavé pečivo
Ovos siaty	Svetlé pečivo
Jačmeň siaty	Müsli tyčinka
Ryža siata	Káva melta
Kukurica siata	Kukurličné chrumky

Čo je zdravšie?

Varená ryža	alebo	Dusená ryža
Svetlé pečivo	alebo	Celozrnné pečivo
Müsli tyčinka	alebo	Čokoláda

Zdroje:

Obrázky- internet

Rastliny pre naše zdravie

Technológia rastlinnej výroby

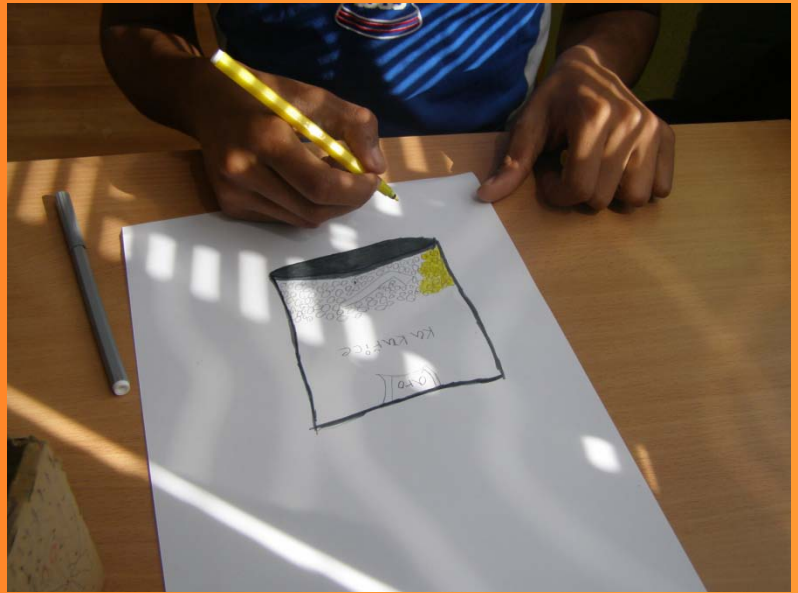
Rastlinná výroba

Ďakujeme za pozornost'

Špeciálna základná škola
Obrancov mieru 879/9
962 12 Detva

Denná téma: Chlieb, pečivo, obilniny, ryža, cestoviny

Kontaktná osoba: Mgr. Pavel Malček
Tel.: 045/5455347
E-mail: szsdetva@gmail.com

Žiaci participujúci na projekte:

- Alena Šimčíková – 5. ročník variant B
- Viktória Vasilenková - 5. ročník variant B
- Michal Čipčala – 6. ročník variant A
- Erik Gašpar - 6. ročník variant A

Počet žiakov, ktorí sa do aktivít zapojili: 6